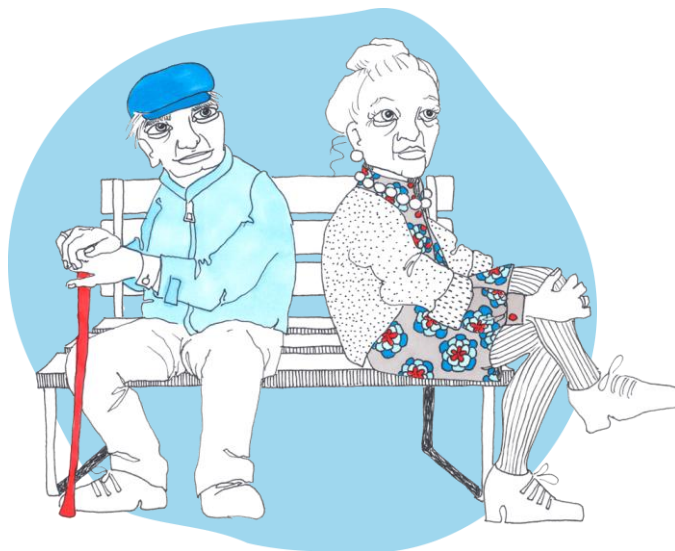

Byrån mot diskriminering i Östergötland

Verksamhetsberättelse 2019

**BYRÅN MOT
DISKRIMINERING**
I ÖSTERGÖTLAND

Innehåll

1. Inledning	3
2. Organisation	3
2.1 Personal.....	3
2.2 Värdegrundsarbete 2019.....	4
2.3 Kompetensutveckling 2019	5
Vidga normen.....	5
Den moderna ojämlikheten i Sverige.....	5
ALLA RÄTT – samtycke i skolan!	5
Näthatkonferens	5
Evikomps chefsinternat	5
Evikomps chefsnätverk.....	6
Transinkluderande jämställdhetsarbete.....	6
Dialog med det civila samhället i Norrköping.....	6
Kurs: Lär dig göra filmer för sociala medier.....	6
Konferens om antisemitism i dagens Sverige.....	7
Våldsbejakande extremism.....	7
MR-dagarna, Linköping	7
DO-dagarna, Stockholm.....	7
Antidiskrimineringsbyråernas handläggartreffen	7
Antidiskrimineringsbyråernas barnrättsträff.....	8
Antidiskrimineringsbyråernas Region Mitt möten	8
3. Verksamhet	8
3.1 Individärenden	8
3.2 Informations- och utbildningsinsatser	9
Evikomps	9
Rasism då och nu	10
Norrköping Pridefestivalen.....	10
Internationella kvinnodagen, Linköping	10
Internationella kvinnodagen, Norrköping.....	10
Statsbidragssatsning Från skevt till schysst!.....	10
Internationella dagen för avskaffande av rasdiskriminering.....	11
Utbildning av skolpersonal på Nygårdsskolan	11
Dagen mot diskriminering – bemötande inom vården.....	11
Mänskliga rättighetsdagarna 2019 - Rätten till hälsa.....	12
Fackförbunden IF Metall	12
Utbildning för Regions biblioteket ”Jag på nätet”	12
3.3 Projekt.....	12
4. Samarbeten och arrangemang	13
4.1 Samarbeten lokalt.....	13
Workshop på Portalen	13

CSR East Swedens workshop	13
Regnbågsveckan i Linköping.....	13
Prideveckan i Mjölby	13
Globala veckan i Linköping	13
Globala veckorna i Norrköping	13
Folkrörelse i Norrköping	14
Uppsatsen: Diskriminerande diskurser i lokala medier	14
4.2 Samarbeten regionalt.....	14
4.3 Samarbeten nationellt.....	14
Diskrimineringsombudsmannen (DO)	14
Nätverksträff med civilsamhälles organisationer	14
5. Marknadsföring och utåtriktade evenemang.....	15
5.1 Byrån i media.....	15
5.2 Linköpings universitet	16
Polar mässan på Statsvetenskapsprogrammet.....	16
Arbetsmarknadsdagen på Affärsjuridiska programmet	16
Workshop på IMER.....	16
Workshopdagar på Socionomprogrammet	16
Arbetsmarknadsdag hos Samhälls- och kulturanalysprogrammet.....	16
6. Medlemmar.....	16
6.1 Volontärverksamhet	16
Bilaga 1. Statistik ärenden 2019	17
Bilaga 2. Informations- och utbildningsinsatser 2019.....	18
Bilaga 2.1 Utåtriktade event 2019	20

1. Inledning

Byrån mot diskriminering i Östergötland (Byrån) har funnits i Norrköping sedan år 1999. Verksamheten har successivt utvecklats genom att etablera nya samarbeten och genom att ta fram ny kunskap och nya metoder.

På nationell nivå är det svårt att komma åt den diskriminering som sker lokalt och regionalt. Därför har Byrån en på lokal och regional nivå tvådelad verksamhet som innefattar ärendehantering samt främjande och förebyggande verksamhet med information, utbildning och opinionsbildning, vilket utgör ett nödvändigt komplement till Diskrimineringsombudsmannens arbete.

Under 2019 har arbetet mot diskriminering fortsatt genom att vi har nått nya målgrupper och utvecklat nya utbildningar och metoder. Vidare har Byrån utvecklats och förändrats internt genom att personalstyrkan har fördubblats under året på grund av projektmedel och ökade resurser från Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor.

2. Organisation

Byrån verkade under Röda Korsets huvudmannaskap från och med 1999, men är sedan 2004 en ideell förening med en styrelse som huvudman.

Styrelsens ledamöter och suppleanter 2019		
Roll	Namn	Period
Ordförande	Sandra Isaksson	2019-2021
Kassör	Kjell Axelsson	2018-2020
Ledamot	Orlando Cardenas	2018-2020
Ledamot	Marie Bager	2019-2021
Ledamot	Joakim Johansson	2018-2019
Suppleant	Seydi Barkarmo	2018-2019
Suppleant	Armin Musaeftendic	2018-2019
Suppleant	Anneli Kuylenstierna	2018-2019
Revisorer (extern)	Ola Jakobsson	2018-2019
Revisorer(intern)	Kurt Wilner	2018-2019
Revisorsuppleant	Richard Bremer	2018-2019

2.1 Personal

Byrån har under 2019 haft 11 anställda som har arbetat under olika perioder och haft olika tjänstgöringsgrad. Nedan framgår en närmre redogörelse av personal.

Namn	Tjänst	Tjänstgöringsgrad	Kommentar
Pranvera Bahtiri	Verksamhetsledare och jurist	100%	70 % föräldraledig from jan.
Asima Skopo	Verksamhetsledare och ekonomiansvarig	50 %	
Ghyslaine Nindorera	Kommunikatör	100 %	
Miriam King	Utbildare	100 %	
Anna Quarnström	Jurist	100 %	Arbetade fram tom sept.
Elias Ibrahim	Jurist	100 %	
Karin Granholm	Utbildningsansvarig	100 %	100 % föräldraledig from juni
James Frempong	Projektledare Koll på jobbet (KPJ)	100 %	100 % tjänstledig from sept.
Ellen Söderström	Utbildare KPJ, projektledare KPJ	100 %	Projektledare from sept.
Emma Nilsson	Utbildare	100 %	50 % ordinarie 50 % KPJ
Helen Wollin	Administratör	50 %	Började december 2019

2.2 Värdegrundsarbete 2019

Under hösten 2018 och våren 2019 har Byråns personal arbetat med att ta fram en gemensam värdegrund. Arbetet har skett genom en serie workshops som började med vad en värdegrund skulle fylla för funktion och hur den skulle utformas och slutade med att Byrån antog tre värdeord med tillhörande definitioner.

Byrån mot diskriminering i Östergötlands värdeord är:

- **Respektfulla**
Vi respekterar allas lika värde och våra olikheter genom ett välkomnande förhållningssätt som är tillgängligt och öppnar för delaktighet.
- **Professionella**
Vi har ett tydligt uppdrag och ett tydligt budskap som genomsyrar allt vi gör – att främja lika rättigheter och motverka diskriminering. Vi eftersträvar pålitlighet och kompetens, vilket leder till att vi blir en självklar aktör inom vårt fält.
- **Framåtsträvande**

Vi är en aktör som bryter ny mark genom kontinuerlig förbättring och utveckling. Vi nyttjar kreativa lösningar och ett normkritiskt perspektiv för att uppnå positiv förändring både externt och internt.

Arbetet med att förankra och implementera värdegrunden i det dagliga arbetet är påbörjat och pågående.

2.3 Kompetensutveckling 2019

Under 2019 har Byråns anställda fått möjlighet att delta i kompetensutvecklande insatser som har rört olika områden inom diskriminering och mänskliga rättigheter. Nedan framgår en närmre redogörelse.

Vidga normen

En i personalen deltog i ett frukostseminarium som Stockholms Länsstyrelse höll utifrån projektet Vidga normen. Vidga normen har sikte på diskriminering på arbetsmarknaden i Sverige utifrån hudfärg. Seminariet bestod av en föreläsning av Mats Landqvist, språkforskare vid Södertörns Högskola, dialog med Vidga normen-projektgruppen och frågor från publiken. Föreläsningen rörde hur språk verkar för att upprätta och upprätthålla normer, hur olika språkregister växer fram utifrån olika perspektiv, och hur språkbruk kan vara diskriminerande genom förekomst av men även brist på benämningar.

Den moderna ojämlikheten i Sverige

Byråns personal deltog i en konferens om hur ojämlikhetens utveckling i det moderna svenska samhället och om hur detta påverkar oss.

ALLA RÄTT - samtycke i skolan!

Två i personalen deltog vid en konferens om samtycke och sexuella trakasserier i skolan. Konferens anordnades av Olika förlag och Fatta.

Näthatskonferens

Två i personalen deltog vid Make Equals näthatskonferens. Frågorna som lyftes var kring näthat - vad händer nu? Vilka har ansvar för att stoppa näthatet och hur ska det göras? Vilka behov finns framöver?

Evikomps chefsinternat

Två i personalen deltog i kompetensutveckling riktad till chefer inom projektet Evikomps. Internatet innehöll föreläsningar kring arbetsplatslärande; hur ledarskap och organisation kan främja lärande, effekter på individ- och verksamhetsnivå samt hur man med hjälp av reflekterande samtal kan leda lärande. Föreläsare var

universitetslektor Erica Byström, professor Per-Erik Ellström samt professor Eva Ellström.

Evikomps chefsnätverk

En i personalen har deltagit i fyra nätverksträffar för chefer inom ramen för Evikomps. Träffarna har, förutom nätverkande, även innehållit kompetensutveckling, bland annat i frågor som rör motstånd mot förändringsarbete med Helena Carlevald, HR-verksamhetsstrateg Linköpings kommun. Träffarna har inkluderat föreläsningar kring det organisatoriska lärandet och att leda lärande professionellt med Annika Engström, fil.dr. i pedagogik och lektor i arbetsorganisation, samt reflekterande samtal med universitetslektor Erica Byström. Slutligen har Bo Davidsson från FoU-centrum föreläst om utvecklingszoner, lärbanor och lärandets förutsättningar.

Transinkluderande jämställdhetsarbete

Byråns personal deltog i RFSL:s workshop för att utveckla transinkluderande jämställdhetsarbete. Syftet med workshoppen var att få en bild av vad som kan vara utmaningar i arbetet med att inkludera transpersoner i jämställdhetsarbetet, samt att utveckla förslag på åtgärder och arbetssätt som inkluderar transpersoner. Metoderna kommer sen sammanställas i en metodskrift.

Dialog med det civila samhället i Norrköping

Under hösten återupptogs dialog med det civila samhället och Norrköpings kommun gällande den gemensamma värdegrunden som är en sammanfattning av de åtaganden kommunen och det civila samhället ser som grund för samverkan. En sådan överenskommelse undertecknades av Byråns ordförande redan under 2012.

Träffen innehöll också en föreläsning av Johan von Essen om utvecklingen inom det civila samhället från 1990 till idag. Kvällen avslutades med en workshop där deltagarna diskuterade sina utmaningar utifrån sina respektive organisationer och vägar till fortsatt samarbete med kommunen. Deltog gjorde cirka 20 representanter från olika föreningar och församlingar.

Kurs: Lär dig göra filmer för sociala medier

Byråns kommunikatör deltog i en kurs om hur intressanta filmer kan göras för sociala medier eller ens webbplats. Kursen innehöll instruktion i att filma och klippa filmer i mobiltelefonen, och en massa tips för hur organisationer kan och ska göra för att ens filmer ska få genomslag på sociala medier.

Konferens om antisemitism i dagens Sverige

Byråns personal deltog i en konferens om antisemitism som arrangerades av Svenska Kommittén Mot Antisemitism (SKMA). Syftet med konferensen var att fördjupa kunskapen om och förstärka arbetet mot antisemitismen i Sverige. De teman som lyftes och diskuterades var bland annat antisemitiska konspirationsteorier och sociala medier, antisemitism i islamistiska och jihadistiska miljöer, antisemitism i vit makt- och högnationalistiska miljöer, antisemitism i vänstermiljöer samt antisemitism i grupper med bakgrund i Mellanöstern.

Våldsbejakande extremism

Center mot våldsbejakande extremism (CVE) och Länsstyrelsen Östergötland höll en fortbildning där Byråns personal deltog. Dagen innehöll föreläsningar kring våldsbejakande extremism inom vitmaktmiljöer, islamistiska miljöer, den autonoma vänstern samt om ensam agerande gärningspersoner men behandlar även rättsregler, genus och tecken på radikaliserings.

MR-dagarna, Linköping

Byråns personal deltog under Männskliga Rättighetsdagarna 2019 som ägde rum på Linköping konsert och kongress. Årets tema var "Rätten till hälsa". Byråns personal tog del av flera intressanta föreläsningar, bland annat *Tillit, hopp och framtidstro förutsättningar för jämlik hälsa; Female Genital Mutilation - Religion, Culture or a Health Issue?*; hälsan samt *Förbättra transvården och minska lidandet*.

DO- dagarna, Stockholm

I likhet med tidigare år bjöd Diskrimineringsombudsmannen (DO) in till så kallade DO-dagarna och i år deltog Byråns jurister. Dagarna bestod av bland annat erfarenhetsutbyte och information kring arbetet med DO:s inriktningsområden, det vill säga arbetsliv och aktiva åtgärder samt bostad och socialtjänst. DO:s jurister höll föredrag där de avhandlade mål om sexuella trakasserier och remissvaret angående den kommande MR-institutionen. Byråernas jurister fick även ta del av en föreläsning om aktiva åtgärder i arbetslivet.

Antidiskrimineringsbyråernas handläggartäffar

Antidiskrimineringsbyrå Stockholm Norr ansvarade för årets första handläggartäff. I centrum för denna var alla ärenden hos respektive byrå. Handläggarna arbetade fram olika metoder för att stötta varandra, exempelvis en mailtråd där frågor kan ställas om en fastnar i ett ärende.

Den andra handläggartäffen för året 2019 anordnades av Byrån mot diskriminering i Östergötland. Våra jurister hade inför detta möte bjudit in bland annat Laura Carlson

från Stockholms Universitet, en docent i arbetsrätt och diskrimineringsrätt, och Åke Nilsson, jurist på RSMH och sakkunnig i frågor som rör människor med psykisk ohälsa.

Antidiskrimineringsbyråernas barnrättsträff

Barnrättsträffen anordnades av Antidiskrimineringsbyrån Stockholm Syd under december månad. Under denna träff diskuterades bland annat rutiner vid rättsprocesser där barn är kåranden. Malmö mot diskriminering presenterade fortsättningen av deras projekt DiBU och en tidigare antidiskrimineringsjurist, nuvarande skoljurist på Vaxholms kommun, höll ett föredrag om kommunernas strategier vid arbete med aktiva åtgärder på skolan.

Antidiskrimineringsbyråernas Region Mitt möten

Byråns personal har haft några träffar med Region Mitt med syfte att möjliggöra samverkan och erfarenhetsutbyte mellan antidiskrimineringsbyråer. Träffarna är behovsbaserade och kompetenshöjande. Vid dessa träffar fick personalen kompetensutveckling genom organisationen Suicide Zero samt om våldsbejakande extremism.

Byråerna som ingår i Region mitt är: Östergötland, Uppsala, Stockholm Syd, Stockholm Norr, Norrbotten, Västerbotten, Dalarna, Gävleborg, Eskilstuna, Örebro, Karlstad.

3. Verksamhet

Byråns verksamhet består dels av juridisk rådgivning och handläggning av individärenden, dels av information och utbildning i antidiskrimineringslagstiftningen och mänskliga rättigheter. Under 2019 har Byrån tagit emot ärenden på Kontaktcenter i Skäggetorp Linköping (tisdagar), i Linköping city (torsdagar) samt jämna veckor på Kontaktcenter i Norrköping (tisdagar). Byrån har genomfört informations- och utbildningsinsatser hos exempelvis skolor, föreningar och offentliga aktörer, samt skapat forum och mötesplatser för att arbeta med mänskliga rättigheter och diskrimineringsfrågor i Östergötland.

3.1 Individärenden

Byrån har under perioden 2019-01-01 – 2019-12-31 utrett 49 ärenden med anknytning till Östergötland. Vidare har Byrån gett rådgivning till ytterligare 54 personer i Östergötland.

Byrån använder från och med 2008 den gemensamma definition för individärenden som arbetats fram inom ramen för samarbetet med det tidigare nätverket Sveriges Antidiskrimineringsbyråer (SADB). De ärenden som inkommit har en lokal eller regional förankring och har handlagts av juristerna på Byrån. Personer som upplevt

sig diskriminerade av en aktör i Östergötland eller som är bosatta i Östergötland har möjlighet att söka stöd och rådgivning hos oss vid särskilda drop-in tider. Det har även funnits möjlighet att kontakta Byrån per telefon, e-post, via hemsidan eller Byråns sociala medier.

Det kan i undantagsfall förekomma att Byrån handlägger ärenden som är utanför Byråns geografiska upptagningsområde, om Byråns jurister bedömer att det är av särskild vikt att utreda ärendet.

I år har Byrån för första gången drivit process i tingsrätt. Mer specifikt rör det sig om ett ärende avseende indirekt diskriminering p.g.a. könsidentitet och könsuttryck inom utbildningsområdet. Byrån avser att utveckla den juridiska ärendehantering och fortsätta driva liknande småmål inom diskrimineringsområdet. Byrån anser att det är en viktig del i att säkerställa individers upprättelse i de fall de blivit utsatt för diskriminering och det inte är möjligt att hitta en annan lösning som accepteras av båda parterna.

Sammantaget visar ärendestatistiken att flest ärenden som anmälts har haft samband med diskrimineringsgrunderna *etnicitet* och *funktionsnedsättning* inom områdena arbetsliv, utbildning och övrig offentlig verksamhet.

3.2 Informations- och utbildningsinsatser

Information och utbildning är en central del av Byråns arbete med att förebygga diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter. Byråns informations- och utbildningsinsatser riktar sig både till personer som riskerar att utsättas för diskriminering och behöver känna till sina rättigheter, samt till arbetsgivare, tjänstemän i myndighetsutövning, skolpersonal med flera som har makt och riskerar att diskriminera. Totalt har Byrån under 2019 utbildat och föreläst för 2837 personer (se bilaga 2). Genom Evikomp har Byrån vid utbildningstillfällena även nått cirka 580 personer. Utöver detta har Byrån utfört 13 utåtriktade informationsinsatser.

Under 2019 har Byrån genomfört utbildningsinsatser inom olika områden och för olika grupper. Nedan följer en närmre redogörelse.

Evikomp

Från slutet av sommaren fram till årsskiftet har Byråns personal hållit i 38 utbildningstillfällen för anställda inom vård- och omsorg på 18 arbetsplatser runt om i Östergötland. Utbildningsupplägget är ett så kallat spår som består av sju moduler och har tagits fram av Byrån. Modulerna innehåller bland annat grundläggande

information om diskrimineringslagen, fördjupning i de olika diskrimineringsgrunderna, diskussion kring normer och bemötande samt information om stöd i den juridiska anmälningsprocessen. Den pedagogiska utgångspunkten är arbetsplatsbaserat lärande och modulerna innehåller förutom fakta och exempel från verkligheten även filmer och reflektionsfrågor som arbetsgrupperna kan relatera till sin egen arbetssituation.

Rasism då och nu

I samband med Förintelsens minnesdag erbjöd Byrån i likhet med tidigare år föreläsningen "Rasism då och nu" till gymnasieskolor runt om i länet. Det här året höll vi föreläsning även till allmänheten i Linköping, Norrköping och Finspång. Föreläsningen behandlar förintelsen, framför allt mekanismerna som ledde till att förintelsen ägde rum, och gör kopplingar till nutida rasism i dagens samhälle.

Norrköping Pridefestivalen

I samband med Pridefestivalen East Pride i Norrköping arrangerade Byrån en föreläsning om äldre HBTQ- personers livsvillkor. Föreläsaren var Angelica Löwdin som bland annat berättade om vikten av att stå upp för den en är men också om den specifika diskriminering som äldre HBTQ- personer blir utsatta för.

Internationella kvinnodagen, Linköping

Tillsammans med planeringsgruppen för 8 mars, där Byrån också ingår, samarrangerades en heldag på Linköpings stadsbibliotek med författarsamtal, föreläsningar och panelsamtal. Informationsbordet bemannades av Byråns volontärer. Under dagen höll Byrån föreläsningen "Idrott på lika villkor" där vi belyste den diskriminering som drabbar flickor och kvinnor inom idrottsvärlden.

Internationella kvinnodagen, Norrköping

I samband med Internationella kvinnodagen i Norrköping framfördes föreläsningen "Idrott på lika villkor" med fokus på diskriminering av flickor och kvinnor inom idrottsvärlden. Föreläsningen följdes av samtal med Norrköpings kommuns fristadsförfattare Supriti Dhar om situationen för flickor och kvinnor inom idrottsvärlden i Bangladesh. Arrangemanget ägde rum på Norrköpings stadsbibliotek.

Statsbidragsansökan Från skevt till schysst!

Byrån ansökte och beviljades ett statsbidrag som var ett direkt resultat av #metoo och administrerades av Skolverket. Bidragets syfte var att stärka skolorna i sitt arbete mot sexuella trakasserier och för ett normkritiskt perspektiv på sex-, samlevnads- och samtyckesundervisning. Byrån tog fram en halvdagsutbildning med föreläsning,

övningar och tips på material för att arbeta vidare med dessa frågor. I Östergötland hölls utbildningen under vårterminen för lärare och övrig skolpersonal på åtta gymnasieskolor och högstadieskolor.

Internationella dagen för avskaffande av rasdiskriminering

I samarbete med Sensus Studieförbund och föreningen Equal Rights for Integration uppmärksammade Byrån dagen för avskaffande av rasdiskriminering. Detta genom Byråns föreläsning "En chokladboll, tack" som lyfter frågor kring rasism och vardagsrasism. Efter föreläsningen hölls en workshop och värderingsövningar kring ämnet. Arrangemanget anordnades på Norrköpings konstmuseum och deltagare fick även se och diskutera kring Carl Johan De Geers utställning "Slakten och slaverna", som hade stark koppling till det dagens tema.

Utbildning av skolpersonal på Nygårdsskolan

Byrån tog fram och höll en interaktiv skraddarsydd utbildning om det främjande och förebyggande arbetet mot diskriminering i skolan. Utbildningen genomfördes vid två tillfällen, första tillfället bestod av genomgång av grunderna i diskrimineringslagen samt aktiva åtgärder. Inför andra tillfället hölls en workshop utifrån önskemål från deltagarna. De teman som lyftes var normer, orsaker till diskriminering, härskartekniker, kränkningar och genomgång av verkliga fall. "Övningarna var bra. De som höll i utbildningen var tydliga och förberedda vilket gav ett proffsigt intryck" – deltagare på utbildningen.

Dagen mot diskriminering – bemötande inom vården

Årets Dagen mot diskriminering (DMD) genomfördes under oktober månad i två städer: Norrköping och Linköping. Temat var diskriminering inom vården med fokus på bemötande. Bakgrunden till val av temat är att anmälningar till Byrån inom området hälso- och sjukvården ofta handlar om upplevelser av att bli sämre bemött än andra. Syftet med årets DMD var att synliggöra både vårdgivare och patienters upplevelser av diskriminering, och visa hur normkritiskt bemötande kan förebygga diskriminering. I Linköping arrangerades en halvdag med föreläsning och workshop, i Norrköping en halvdag med föreläsning och panelsamtal. Deltagare i panelen: Ulrika Swartling, representant för Etikrådet Region Östergötland, Helena Balthammar, representant Region Östergötland och vice ordförande Hälso- och sjukvårdsnämnden, Margareta Kristenson från Linköpings Universitet, professor emeritus i socialmedicin och folkhälsovetenskap, samt Sara Hjalmarsson, Funktionsrätt Östergötland. Moderator: Anna Quarnström, jurist.

Mänskliga rättighetsdagarna 2019 - Rätten till hälsa

Byrån närvarade vid Mänskliga rättighetsdagarna som ägde rum under 3 dagar i Linköping. Byråns jurister deltog i två panelsamtal, *Lika rättigheter i mötet med myndigheter* (arrangerad av Försäkringskassan) och *Racism in Healthcare* (arrangerad av projektgruppen för MR-dagarna).

Utöver det ägde Byrån två seminariepunkter, *Koll på jobbet: För elevers välmående i arbetslivet* där projektet presenterades av projektledaren och utbildaren för Koll på jobbet. Seminariet gästades av Elin Nilsson, fil. Dr i Socialt arbete vid Linköpings universitet, som har skrivit en rapport inom ramen för projektet; *"Praktikant eller person? Elevers erfarenheter av bemötande och skapande av yrkesidentitet under arbetsplatsförlagt lärande"*. Rapporten släpptes under seminariet.

Den andra seminariepunkten var *Diskriminering: ett hinder för jämlik hälsa och vård?* där en av Byråns jurister pratade om hur diskriminering kan hindra personer från att få tillgång till vård på lika villkor.

Fackförbunden IF Metall

Mot bakgrund av Byråns projekt Koll på jobbet, och de vittnesmål som framkommit från elever om deras upplevelser av APL (praktik), har vi genomfört en halvdagsutbildning för fackförbundet IF Metall. Utbildningen var interaktiv och behandlade diskrimineringslagen och dess tillämpning med genomgång av verkliga fall.

Utbildning för Regionsbiblioteket "Jag på nätet"

Regionsbiblioteket hade under hösten beställt en utbildning för kommunalanställda inom LSS, utifrån metodmaterial som framtagits i och med Byråns tidigare projekt "Jag på nätet". Detta var en skräddarsydd utbildning och genomfördes av en av Byråns jurister.

3.3 Projekt

Under 2019 har Byrån fortsatt med Allmänna arvsfonden finansierade projektet Koll på jobbet (KPJ). KPJ är ett treårigt projekt som riktar sig till ungdomar på yrkesförberedande gymnasieprogram i Östergötland. Genom projektet får ungdomarna verktyg för att ta upp frågor om diskriminering och mänskliga rättigheter som är relevanta i elevernas vardag och framtida yrkesliv. Genom projektet får även yrkesverksamma lärare verktyg och kunskap för att bedriva undervisning som stärker eleverna inför mötet med yrkeslivet. Byrån samarbetar med sammanlagt fem skolor i Norrköping, Linköping och Mjölby. Under året har vi utvecklat ett metodmaterial som bland annat består av två korta filmer som

filmbolaget Amphi har producerat på uppdrag av Byrån. Under året har lärare och skolpersonal som ingår i samarbetet hos deltagande skolor utbildats.

4. Samarbeten och arrangemang

4.1 Samarbeten lokalt

Workshop på Portalen

Tillsammans med andra lokala organisationer och aktörer deltog Byrån i en workshop som anordnades av Portalen. Syftet med workshopen var att diskutera utlandsfödda kvinnors möjligheter på Norrköpings arbetsmarknad.

CSR East Swedens workshop

Byrån ingår i nätverket CSR East Sweden. I samband med nätverkets årsmöte anordnades även en workshop där vi fick fördjupa oss i de globala målen. Den grupp som Byrån ingick i diskuterade hur applicerbara jämlikhet och jämställdhet är och hur vi kan använda dem i vårt hållbarhetsarbete.

Regnbågsveckan i Linköping

Byrån uppmärksammade Regnbågsveckan genom ett informationsbord på Agorahuset i Skäggetorp. Skäggetorpsbor fick information om Byråns verksamhet och fick testa sina kunskaper om diskriminering av HBTQ+- personer.

Prideveckan i Mjölby

Byrån deltog i Mjölbys allra första Pridevecka. Två av Byråns utbildare höll i en föreläsning om diskriminering av HBTQ+ personer och hur vi kan arbeta på ett mer inkluderande sätt.

Globala veckan i Linköping

Byrån har varit med i planeringsgruppen för Globala veckan i Linköping tillsammans med Linköpings kommun (Miljösamordnare, Ung Puls, Agora, stadsdelssamordnare) samt Svenska kyrkan och Willhem. Under invigningen av Globala veckan i Skäggetorp höll Byråns jurist en föreläsning om hur diskriminering kan vara ett hinder för jämlikvård.

Globala veckorna i Norrköping

Byrån har varit med och planerat Rättvis julmarknad i samband med Globala veckorna i Norrköping. Under julmarknaden ordnade Byrån fiskdamm för barnen,

informationsbord samt sålde armbanden som gjordes av Byråns volontärer. Vinsten skänktes till Radiohjälpen.

Folkrörelse i Norrköping

Byrån är med i det nystartade nätverket ”Folkrörelse i Norrköping”. Nätverkets syfte är att utveckla den mellanmännsliga kontakten bland verksamheter i Norrköping som arbetar med praktisk jämlikhet - det vill säga, på olika sätt kämpar för att skapa ett mer jämlikt samhälle. Nätverket hade sin första träff i oktober. Träffen var öppen för allmänheten och Byrån medverkade med ett infobord.

Uppsatsen: Diskriminerande diskurser i lokala medier

I samarbete med Byrån skrev två studenter från Linköpings universitet en uppsats vars syfte var att undersöka hur lokala medier skildrar personer med utländsk bakgrund och personer med funktionsnedsättning. Resultatet i studien visade att lokala medier i stort sett bidrog till en generaliserande och exkluderande bild av personer med funktionsnedsättning och personer med utländsk bakgrund. Uppsatsen uppmärksammades av lokala medier.

4.2 Samarbeten regionalt

Byrån mot diskriminering har hela Östergötland som upptagningsområde och målet är därför att fungera som en naturlig samarbetspart i diskrimineringsfrågor i länets alla kommuner. I dagsläget har Byrån ett formellt samarbete med två kommuner i länet, men hoppas på sikt att kunna etablera formella samarbeten med flera kommuner. Utöver kommunerna har Byrån även samarbetat med Region Östergötland genom Evikomp.

4.3 Samarbeten nationellt

Diskrimineringsombudsmannen (DO)

Under 2019 har Byrån haft erfarenhetsutbyte med och mottagit kompetensutveckling av Diskrimineringsombudsmannen. Vi har bland annat fått information om DO:s fokusområden för kommande år och mer kunskap om de nya lagkraven inom aktiva åtgärdsarbetet.

Nätverksträff med civilsamhällesorganisationer

Under 2019 har Byrån deltagit på nätverksträffar som anordnats av DO, med syftet att stärka civilsamhällets roll i arbetet med aktiva åtgärder. Vid fyra träffar har olika organisationer presenterat hur de arbetat med aktiva åtgärder, följt av diskussioner om hur vi som civilsamhälles organisation kan bli en starkare aktör, ”det självklara

valet”, som arbetsgivare vänder sig till för utbildning och rådgivning om aktiva åtgärder. Deltagande organisationer: Agera Värmland, Antidiskrimineringsbyrå Uppsala, Sveriges kvinnolobby, Örebro rättighetscenter, RFSL, Tryck, Afrosvenskarnas riksförbund, Funktionsrätt Sverige, RSHM och DO.

Sveriges antidiskrimineringsbyråer

Byrån har haft olika träffar med övriga antidiskrimineringsbyråer i Sverige. Vi har dels haft kunskaps- och erfarenhetsutbyte med byråerna inom den juridiska ärendehantering och med särskilt fokus på ärenden som berör diskriminering av barn genom barnrättsprojektet DIBU som Malmö mot diskriminering driver. Vi har även haft ett utbyte med byråerna från mellersta regionerna, dvs. Uppsala, Stockholm, Värmland, Örebro, Eskilstuna för att prata om olika behov och erfarenheter hos byråerna samt diskutera framtida samarbeten och behov. Vidare har anställda varit på kompetensutveckling i Gävle där fokus varit på processföring i diskrimineringsmål.

5. Marknadsföring och utåtriktade evenemang

Ett av Byråns viktigaste ansikten utåt är vår hemsida (www.diskriminering.se) som under 2019 har fått ett ansiktslyft i form av en ny grafisk design och helt ny layout. Hemsidan har blivit mer tillgänglig, mer informativ och helt enkelt snyggare och modernare. Hemsidan uppdateras kontinuerligt så att besökare får information om vad som händer i vår verksamhet och på diskrimineringsområdet i stort. Varje termin skickas även ett nyhetsbrev ut till medlemmar, medlemsorganisationer och andra intresserade i samma syfte.

Under 2019 har vi också jobbat med att strategiskt stärka Byråns närvaro i sociala medier. Detta har lett till att antalet följare på våra sociala medier har ökat vilket innebär att vad vår verksamhet genomför och information kring mänskliga rättigheter och diskriminering når ut till flera.

5.1 Byrån i media

Under 2019 har Byrån synts i lokala och regionala medier, bland annat genom debattartiklar och insändare men även genom medverkan i Sveriges radio P4 Östergötland och P4 Halland. Under våren blev undersökningen ”Diskriminerande diskurser i media” som genomförts på beställning av Byrån, mycket uppmärksammas i lokala tidningar och Byråns kommunikator intervjuades av P4 Östergötland. Byråns ärende mot Stockholms stad fick mycket uppmärksamhet både på lokal och nationell nivå. Byrån mot diskriminering har etablerat en god kontakt med medier och blir ofta kontaktade för kommentarer eller faktaunderlag vid frågor eller händelser som berör diskrimineringsområdet. I samband med att det skulle startas en ny antidiskrimineringsbyrå i Halland intervjuade P4 Halland Byråns jurist för att ställa frågor om hur den juridiska verksamheten fungerar.

5.2 Linköpings universitet

Polar mässan på Statsvetenskapsprogrammet

Under våren deltog Byrån vid Arbetsmarknadsdagen på Statsvetenskapsprogrammet på Linköpings universitet. Byrån deltog med ett informationsbord, svarade på frågor och nätverkade med andra organisationer.

Arbetsmarknadsdagen på Affärsjuridiska programmet

Under våren deltog Byrån vid affärsjuridiska arbetsmarknadsdagen, Juroday, på Linköpings universitet. Byrån deltog med ett informationsbord, svarade på frågor och nätverkade med andra organisationer.

Workshop på IMER

Byrån deltog på workshopen för att berätta om hur vi arbetar mot diskriminering samt om vårt arbete för integration.

Workshopdagar på Socionomprogrammet

Under hösten deltog Byrån vid Socionomprogrammets workshopdagar där vi fick möjlighet att berätta om Byråns verksamhet, vilka projekt vi har drivit under de senaste åren samt ta emot och svara på frågor från studenterna.

Arbetsmarknadsdag hos Samhälls- och kulturanalysprogrammet

Byrån deltog med informationsbord på en arbetsmarknadsdag för studenter på Samhälls- och kulturanalysprogrammet vid Linköpings universitet.

6. Medlemmar

Byrån mot diskriminering har 13 lokala/regionala medlemsorganisationer samt 22 privatpersoner som medlemmar. Bland dessa finns invandrarföreningar, funktionsrättsföreningar, kvinnoföreningar, kyrkor och församlingar, fackföreningar, intresseorganisationer med flera.

6.1 Volontärverksamhet

Byrån har under 2019 utbildat två grupper av nya volontärer, på våren och på hösten. Volontärerna har erbjudits fortbildning vid två tillfällen, med fokus på språk och diskriminering, funktionsnedsättning, presentationstekniker. Volontärerna erbjuds också möjlighet att delta vid Dagen mot diskriminering. För att nå ut till potentiella nya volontärer har Byrån deltagit i olika evenemang vid Linköpings universitet (arbetsmarknadsdagar, workshops, osv.) men även andra utåtriktade arrangemang som exempelvis Regnbågsveckan på Agora huset (se bilaga 2.1).

Bilaga 1. Statistik ärenden 2019

Sammanställningen avser ärenden fr.o.m. 2019-01-01 - 2019-12-31. Siffrorna är avrundade till närmaste heltal. Byrån har under året utrett sammanlagt 103 ärenden med anknytning till Östergötland.

Diskrimineringsgrund	Anna Quarnström	Elias Ibrahim
Etnicitet	20	16
Funktionsnedsättning	21	8
Kön	1	1
Könsidentitet eller -uttryck	3	2
Religion eller annan trosuppfattning	5	10
Sexuell läggning	0	0
Ålder	0	1
Övrigt	0	16
Totalt*	50	54

*Totalt innebär i det här fallet antalet diskrimineringsgrunder, då ett ärende kan innehålla flera grunder, s.k. multipel diskriminering.

Samhällsområden	Anna Quarnström	Elias Ibrahim
Arbetsliv	25	13
Bostad	1	1
Försäkringskassan	0	0
Hälso- och sjukvård	1	3
Restaurang och butik	0	0
Utbildning	21	12
Övrig offentlig verksamhet	1	19
Övriga varor och tjänster	1	5
Totalt	50	53

Typ av åtgärd	Anna Quarnström	Elias Ibrahim
Insats	16	34
Rådgivning	34	19

Bilaga 2. Informations- och utbildningsinsatser 2019

Januari					
Datum	Typ av insats	Beställare	Plats	Tim.	Delt.
2019-01-07	Föreläsning 2h x2 Kränkningar i förskolan	Utbildningsförvaltningen, kommunen	Motala	4	470
2019-01-09	Infoföreläsning (Koll på jobbet)	Ebersteinska gymnasiet	Norrköping	1	80
2019-01-15	Utb. diskriminering och aktiva åtgärder i skolan	Marieborgs folkhögskola	Norrköping	1,5	35
2019-01-21	Utb. En chokladboll tack	Equal Rights	Norrköping	1	12
2019-01-22	Grundutbildning i diskrimineringslagen	Arbetsförmedlingen (Projekt NISA)	Norrköping	1,5	25
2019-01-28	Föreläsning gymnasieelever Rasism då och nu	Finspång mot rasism	Finspång	1	200
2019-01-28	Föreläsning allmänheten Rasism då och nu	Finspång mot rasism	Finspång	1	30
2019-01-31	Föreläsning allmänheten Rasism då och nu	Linköpings kommun/Stadsbibliotek	Linköping	1	15
tillfällen, totalt:				12	867

Februari					
Datum	Typ av insats	Beställare	Plats	Tim.	Delt.
2019-02-01	Föreläsning Rasism då och nu	Drottning Blanka	Linköping	1	28
2019-02-02	Föreläsning Rasism då och nu	Linköpings statsbibliotek	Linköping	1	10
2019-02-05	Föreläsning Rasism då och nu	Bildningscentrum Facetten	Åtvidaberg	2	150
2019-02-08	Föreläsning Rasism då och nu	Kungsgårdsgymnasium	Norrköping	1	75
2019-02-08	Föreläsning Rasism då och nu	Kungsgårdsgymnasium	Norrköping	1	150
2019-02-02	Föreläsning Allmänheten Rasism då och nu	Linköpings kommun/Stadsbibliotek	Linköping	1	15
2019-02-09	Föreläsning Rasism då och nu	Hagagymnasium	Norrköping	1	20
2019-02-07	Föreläsning Rasism då och nu	Birgittaskolan	Linköping	1,5	35
2019-02-07	Föreläsning Rasism då och nu	Mediagymnasiet	Linköping	1	40
2019-02-06	Föreläsning Allmänheten Rasism då och nu	ABF Norrköping	Norrköping	1,5	20
2019-02-07	Utbildning för Linköpingsjuristerna	Linköpingsjuristerna	Linköping	2	10
2019-02-12	Infoföreläsning	Sensus Studieförbund	Norrköping	1	15
2019-02-13	Föreläsning Rasism då och nu	Platengymnasiet	Motala	1	45
2019-02-18	Infoföreläsning	Kinda Lärcentrum	Kinda	1	5
2019-02-20	Infoföreläsning	Birgittaskolan	Linköping	1	35
2019-02-26	Socionom Workshopsdagar	Linköpings universitet	Norrköping	1,5	10
2019-02-28	Juroday, Arbetsmarknadsdag	Linköpings universitet	Linköping	5	150
2019-02-28	Utbildning Diskriminering & nonner del 1 av 3	Kontaktcenter Norrköping	Norrköping	2	6
tillfällen, totalt:				26,5	819

Mars					
Datum	Typ av insats	Beställare	Plats	Tim.	Delt.
2019-03-01	Utbildning Diskriminering & nonner del 1 av 3	Kontaktcenter Norrköping	Norrköping	2	6
2019-03-06	Infoföreläsning	LIU/polarmässa	Linköping	0,75	20
2019-03-05	Infoföreläsning	Arbetsförmedlingen i Linköping	Linköping	1	35
2019-03-12	Infoföreläsning	Eductus	Norrköping	2	60
2019-03-08	Föreläsning Supriti Dhar	Byrån mot diskriminering	Norrköping	1	10
2019-03-08	Föreläsning om kvinnor inom idrotten	Byrån mot diskriminering	Norrköping	1	6
2019-03-08	Föreläsning om kvinnor inom idrotten	Linköpings bibliotek	Linköping	1	30
2019-03-11	Utbildning diskriminering och fördomar	Katedralskolan	Linköping	1,5	30
2019-03-20	Utbildning Statsbidragssatsning	Anders Ljungstedts gymnasium	Linköping	3	40
2019-03-27	En chokladboll, tack!	PRO Östergötland	Linköping	1,25	30
tillfällen, totalt:				14,5	267

April					
Datum	Typ av insats	Beställare	Plats	Tim.	Delt.
2019-04-01	Presentation av Byrån för IMER-studenter	LIU, program-ansvarig	Norrköping	0,5	20
2019-04-03	Infoföreläsning	Komvux	Norrköping	1	25
2019-04-09	Infoföreläsning	Anders Ljungstedts gymnasium	Linköping	1	30
2019-04-16	Infoföreläsning	Birgittaskolan	Linköping	1	25
2019-04-23	Språkcafé på Träffpunkten	Träffpunkten	Norrköping	1	6
2019-04-10	Utbildning Diskrimineringslagen	Nygårdsskolan	Linköping	1	10
2019-04-10	Utbildning Diskrimineringslagen	Nygårdsskolan	Linköping	1	40
2019-04-25	Utbildning Statsbidragssatsning	Bergska Gymnasiet	Finspång	3	20
tillfällen, totalt:				9,5	176

Maj					
Datum	Typ av insats	Beställare	Plats	Tim.	Delt.
2019-05-03	Utbildning Statsbidragssatsning	Thorén Business School Linköping	Linköping	3	15
2019-05-17	Angelica Löwdin föreläsning om äldre hbtq-personer	Byrån mot diskriminering+RFSU	Norrköping	1,5	15
2019-05-22	Utbildning Statsbidragssatsning	Värgårdsskolan	Kinda	3	40
2019-05-23	Införeläsning	Arbetsförmedlingen	Norrköping	1	35
tillfällen, totalt:				8,5	105

Juni					
Datum	Typ av insats	Beställare	Plats	Tim.	Delt.
2019-06-05	Utbildning Statsbidragssatsning	Katedralskolan	Linköping	3	16
2019-06-10	Utbildning för IF Metall (Koll på Jobbet)	IF Metall	Linköping	1,5	10
2019-06-14	Utbildning Statsbidragssatsning	Ramunderskolan	Söderköping	3	40
2019-06-14	Utbildning Statsbidragssatsning	Skäggetorpsskolan	Linköping	3	40
tillfällen, totalt:				10,5	106

Augusti					
Datum	Typ av insats	Beställare	Plats	Tim.	Delt.
2019-08-08	Workshop om diskriminering och normer	Nygårdsskolan	Linköping	3	30
2019-08-15	Utbildning Statsbidragssatsning	Ebersteinska	Norrköping	3	45
2019-08-22	Införeläsning	Arbetsförmedlingen	Norrköping	1	25
tillfällen, totalt:				7	100

September					
Datum	Typ av insats	Beställare	Plats	Tim.	Delt.
2019-09-04	Införeläsning	Arbetsförmedlingen	Norrköping	1	20
2019-09-12	Utbildning normer och bemötande del 2 av 2	Kontaktcenter Linköping	Linköping	2	5
2019-09-13	Utbildning normer och bemötande del 2 av 2	Kontaktcenter Linköping	Linköping	2	7
2019-09-18	Informationsträff med SSU	SSU	Linköping	2	15
2019-09-20	Utbildning normer och bemötande del 2 av 3	Kontaktcenter Norrköping	Norrköping	4	18
2019-09-25	Införeläsning i samband med Hälsoveckan	Rädda Barnens nätverk	Norrköping	1	35
tillfällen, totalt:				12	100

Oktober					
Datum	Typ av insats	Beställare	Plats	Tim.	Delt.
2019-10-01	Införeläsning i samband med Hälsoveckan	PRO Norrköping	Norrköping	1	16
2019-10-01	Workshop Socionomprogrammet	Linköpings universitet	Norrköping	1	30
2019-10-03	Införeläsning	Läxhjälp	Norrköping	1	25
2019-10-04	Volontärutbildning	Byrån mot diskriminering	Norrköping	2	6
2019-10-16	Dagen mot diskriminering	Byrån mot diskriminering	Linköping	3,5	55
2019-10-23	Dagen mot diskriminering	Byrån mot diskriminering	Norrköping	3,5	40
2019-10-21	Införeläsning	Eductus	Norrköping	1	15
2019-10-24	Volontärutbildning	Byrån mot diskriminering	Norrköping	2	5
tillfällen, totalt:				15	192

November					
Datum	Typ av insats	Beställare	Plats	Tim.	Delt.
2019-11-06	Interaktiv grundutbildning	Funktionsrätt	Linköping	1,5	15
2019-11-22	Utbildning normer och bemötande del 3 av 3	Kontaktcenter Norrköping	Norrköping	4	15
2019-11-21	Skräddarsydd workshop	Regionsbiblioteket	Linköping	2	45
tillfällen, totalt:				7,5	75

December					
Datum	Typ av insats	Beställare	Plats	Tim.	Delt.
2019-12-10	Införeläsning	Mitt Liv	Norrköping	1	30
tillfällen, totalt:				1	30

Total antal timmar 2019 **59,5**
Total antal deltagare 2019 (ca) **703**

Bilaga 2.1 Utåtriktade event 2019

Samtliga utåtriktade event 2019

Januari	Typ av event	Beställaren	Plats	Antal tim.	Antal deltagare
	Workshop, fokus utlandsfödda kvinnors				
2019-01-31	möjligheter på Norrköpings arbetsmarknad	Portalen	Norrköping	5	60
			tillfällen, totalt:	1	60

Februari	Typ av event	Beställaren	Plats	Antal tim.	Antal deltagare
2019-02-27	Workshop	LIU socionomprogrammet	Norrköping	1	10
2019-02-28	Infobord på Juroday	Affärsjuridiska föreningen	Linköping	5	400
			tillfällen, totalt:	2	410

Mars	Typ av event	Beställaren	Plats	Antal tim.	Antal deltagare
2019-03-06	Polarmässa för statsvetare	LIU	Linköping	5	15
2019-03-06	Infobord PoL.Ar mässa		Norrköping	4	60
2019-03-08	Internationella Kvinnodagen	Linköpings bibliotek	Linköping	6	25
2019-03-13	Infobord FORSA		Norrköping	4	50
			tillfällen, totalt:	4	150

April	Typ av event	Beställaren	Plats	Antal tim.	Antal deltagare
2019-04-01	Workshop IMER-LIU	LIU	Norrköping	3	35
			tillfällen, totalt:	1	35

Maj	Typ av event	Beställaren	Plats	Antal tim.	Antal deltagare
	Infobord och quiz i samband med Linköpings				
2019-05-21	Prideveckan		Linköping	4	50

Oktober	Typ av event	Beställaren	Plats	Antal tim.	Antal deltagare
2019-10-19	Infobord Folkrörelse i Norrköping		Norrköping	5	80
			tillfällen, totalt:	1	80

November	Typ av event	Beställaren	Plats	Antal tim.	Antal deltagare
2019-11-01	Arbetsmarknadsmässa Samhälls- och kulturanalys	LIU	Norrköping	3	50
2019-11-14	MR-Dagarna 2019	MR-dagarna	Linköping	24	1500
			tillfällen, totalt:	2	1550

December	Typ av event	Beställaren	Plats	Antal tim.	Antal deltagare
	Rättvisejulmarknad		Norrköping	5	80
			tillfällen, totalt:	1	80

Totalt 2019

13

2415